

רוקחים שינוי בטיפול ב-HIV, הגברת היענות בקרבת המטופל החיובי

ד"ר יעל שחר¹ | ניסים ברוך² | ד"ר דוד ששה¹ | אוקסנה בן-משה² | סיון ליכט² | יצחק אריה² | נטלי בז'נוב² | לנה צ'רנוב²
יעל נב² | ד"ר אולגה בריימן טקץ'¹ | ד"ר אבי סויד¹ | ד"ר פביאן הרשקוביץ'¹ | יואל שרת² | שרון אלמקייס²
¹ חטיבת הרפואה מאוחדת | ² אגף רוקחות ורשת מאוחדת פארם

רקע

לאור האמור, צפוי שההיענות תשתפר וקצב ההדבקה ירד, אך מנתונים שפורסמו בישראל, שיעור הנדבקים דווקא במגמת עליה בשנתיים האחרונות. הרוקח כמי שאמון על שיפור היענות/הצמדות המטופל לטיפול התרופתי, וכמי שמנפק את התרופות נמצא בקשר ישיר עם המטופל, ולכן יכול לסייע בהגברת ההיענות.

הטיפולים התרופתיים ל-HIV כיום נחשבים ליעילים, ניתנים לרוב בטבליה אחת ובעלי מיעוט תופעות לוואי. בנטילה קבועה עם הצמדות גבוהה מצליחים להוריד את רמת הוירוס בדם מתחת לסף הגילוי. המשמעות: הפחתת תמותה ותחלואה נלווית ל-HIV וכן גדיעת יכולת ההדבקה והעברת הוירוס לאחרים: U=U (Undetectable = Untransmittable)

תוצאות

■ אותרו במאחדת מחוז דרום 131 מטופלים שרוכשים תרופות ל-HIV, ל-39 מטופלים בעיית היענות.

■ 26 מטופלים גויסו לפיילוט.

■ נמצא שיפור של 20% מובהק סטטיסטי ($p < 0.05$) בהשוואה של מטופל לעצמו.
■ אחוז היענות ממוצע עבור כל הקבוצה, לפני התערבות 70% ולאחר ההתערבות 79%.

סיכום ומסקנות

■ אותרה בעיה של היצמדות לטיפול התרופתי בקרב 30% מהמטופלים הרוכשים תרופות ל-HIV.
■ הצמדת רוקח אישי לכל אותם מטופלים "לא עקביים", הובילה לשיפור משמעותי בהיענות.
■ מעורבותו של רוקח חסובה ויכולה להוביל לשיפור משמעותי בהיענות, שמירה על בריאות האנשים החיים עם HIV והפחתת הדבקה.

מטרות

- לבדוק מצב היענות ודבקות בטיפול התרופתי בקרב אנשים החיים עם HIV.
- לבחון האם הצמדת רוקח אישי למטופלים בעלי היענות חלקית/נמוכה תגביר את ההיענות לטיפול והדבקות בו.

שיטה

איתור וסיווג מטופלים

איתור מטופלים ממאחדת מחוז דרום שרוכשים תרופות ל-HIV, לכל מטופל נבדקו רכישות בתקופה 1.2022-4.2023 ובוצע סיווג מידת ההיענות

הצמדת רוקח אישי

הצמדת רוקח אישי שעובד בבית המרקחת בו המטופל רוכש את התרופות לכל מטופל שעבורו אותרה היענות פחותה מ-100%

שיחות למטופלים

שיחה טלפונית של הרוקח האישי עם המטופל, הצעת סיוע והסבר על חשיבות ההצמדות לטיפול. במידה ומעוניין-שיחות חוזרות אחת לחודש

מעקב

בדיקת רכישת התרופות ואחוז היצמדות לטיפול בטרם ההתערבות ולאחר ההתערבות